

ДЕН НА СТАНУШИНА
6-8.05. 2022, Кавадарци

**СОСТОЈБИ И ПРЕДИЗВИЦИ ВО
ЛОЗАРСТВОТО И ВИНАРСТВОТО**

Проф. д-р Виолета Димовска
Земјоделски факултет, УГД-Штип

Врз основа на климатски, почвени, рељефни, агробиолошки, ампелотехнички и агроекономски услови за производство на грозје, во лозарското производство генерално се утврдени следните лозарски единици:

- **Лозарски реон** – претставува поширока географска област која се одликува со слични климатски, почвени и други услови, неопходни за успешно одлгедување на виновата лоза.
- **Лозарски подреон** – претставува потесна географска област во рамките на еден реон, во кој некои еколошки фактори повеќе се разликуваат, при што доаѓа до диференцирање на приносот и квалитетот на грозјето и на виното.
- **Виногорје** – претставува основна територијална единица – област со многу мали варирања на агроеколошките услови при што чини лозарска целина.
- **Локалитет** – претставува помала лозарска област, која се одликува со изразени агроеколошки услови за одгледување на виновата лоза и за производство на грозје и вино со одреден квалитет.
- **Микролокалитет** – најмала лозарска област со специфични агроеколошки услови

Реонизацијата на лозарството во СР Македонија од 1976 година

Пчинско-осоговски реон

Кумановско, Кратовско
Пијанечко и
Кочанско виногорје.

Повардарски реон

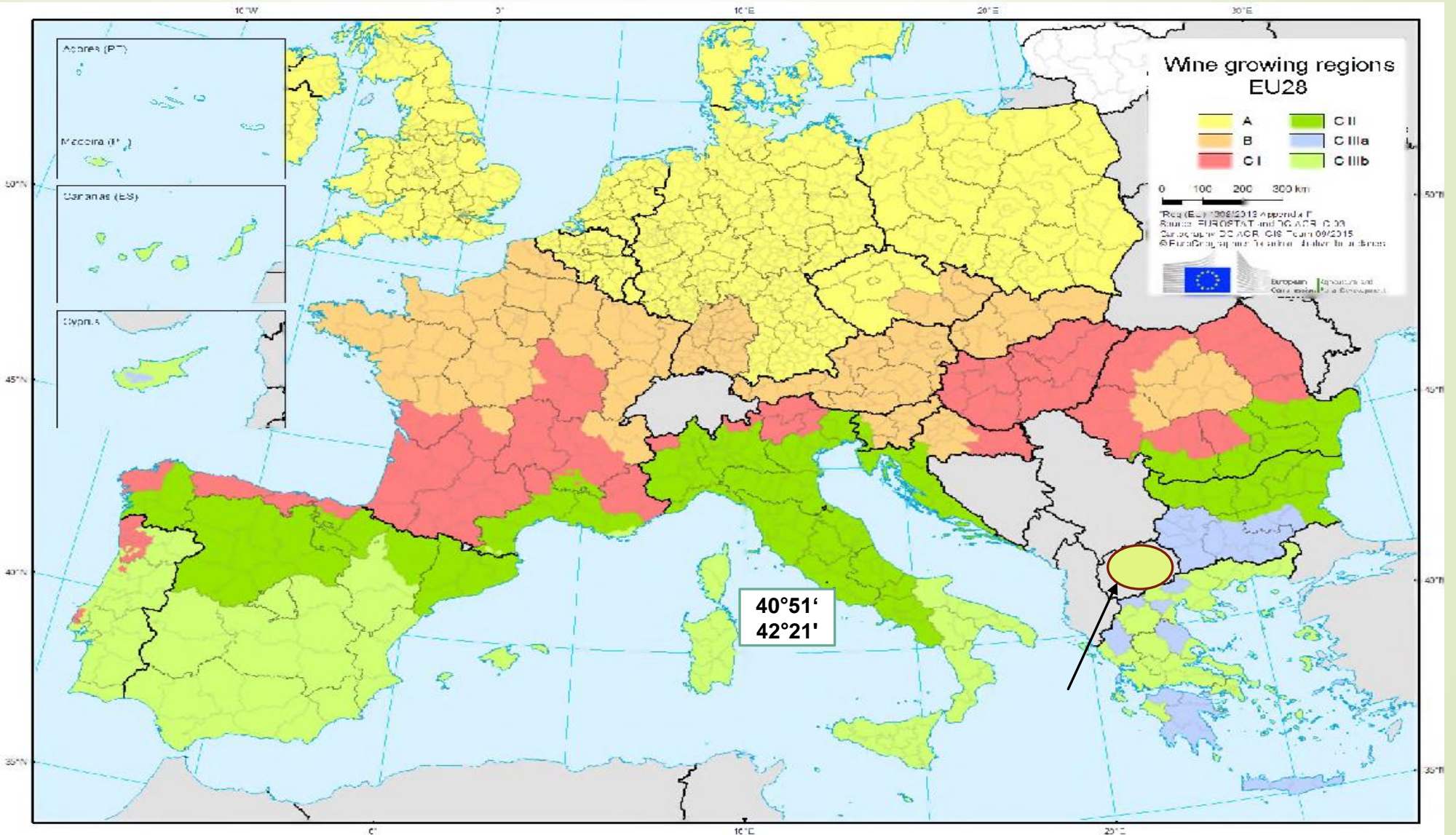
Скопско, Велешко, Тиквешко,
Гевгелиско-Валандовско,
Струмичко-Радовишко и
Овчеполоско виногорје

**Пелагониско-полошки
реон**

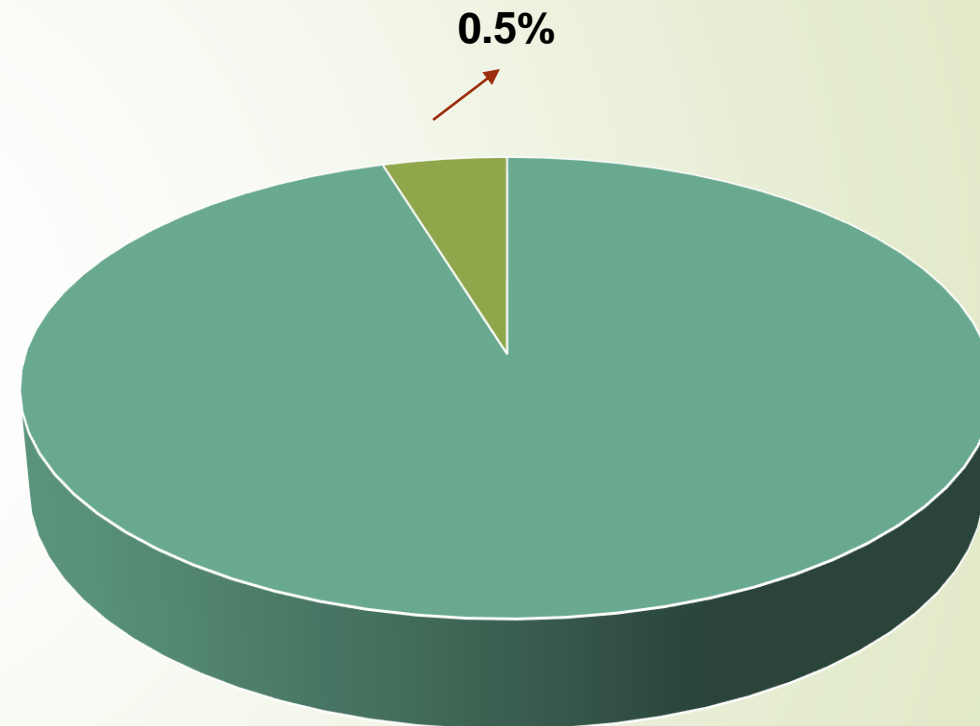
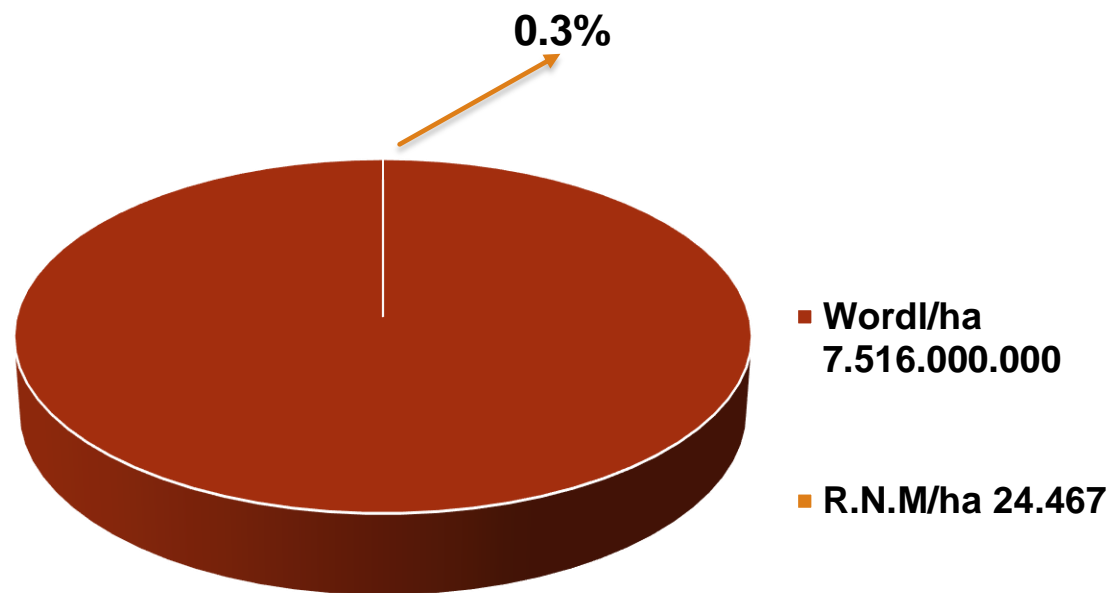
Прилепско, Битолско,
Преспанско, Охридско,
Кичевско и Тетовско
виногорје

Според климатските карактеристики и класификација на ЕУ, Република С.Македонија е CIII-b зона за одгледување винова лоза (2006 година)

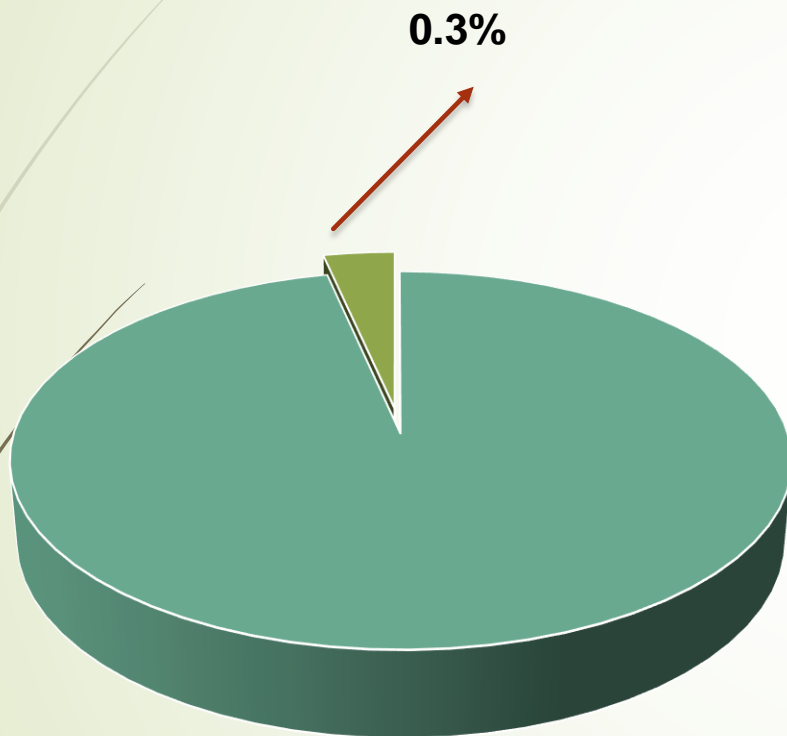
Површини под лозови насади / Vineyard surface area (ha)

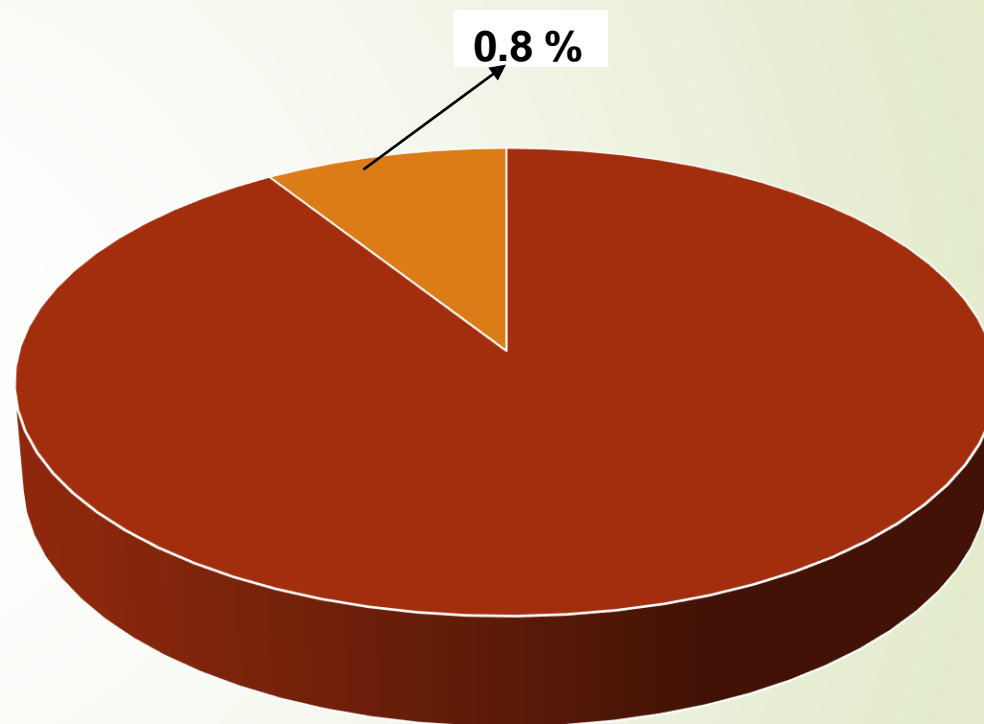
■ Europa/ha 4.563.000   ■ R.N.M/ha 24.467

Производство на грозје/Grape production (ТОНИ)

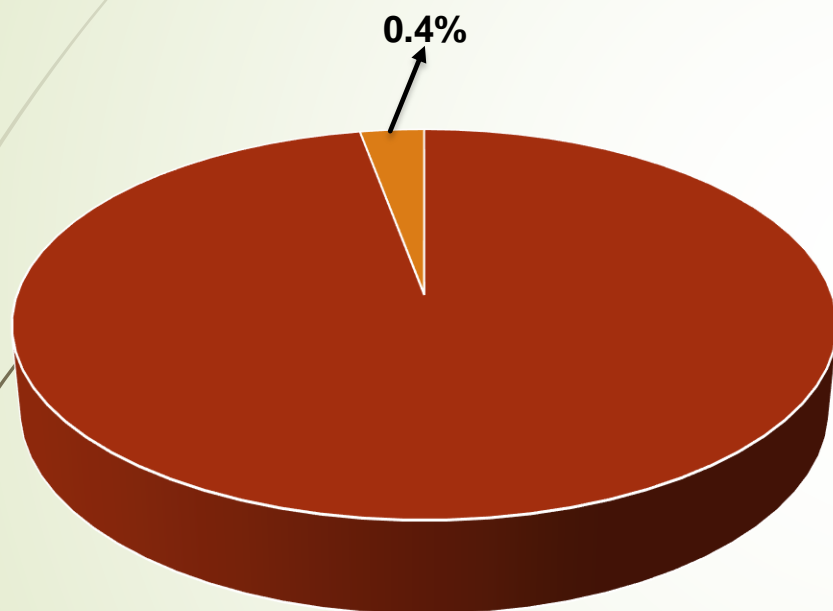

■ Wordl 66.219.000 ■ R.N.M 235.255

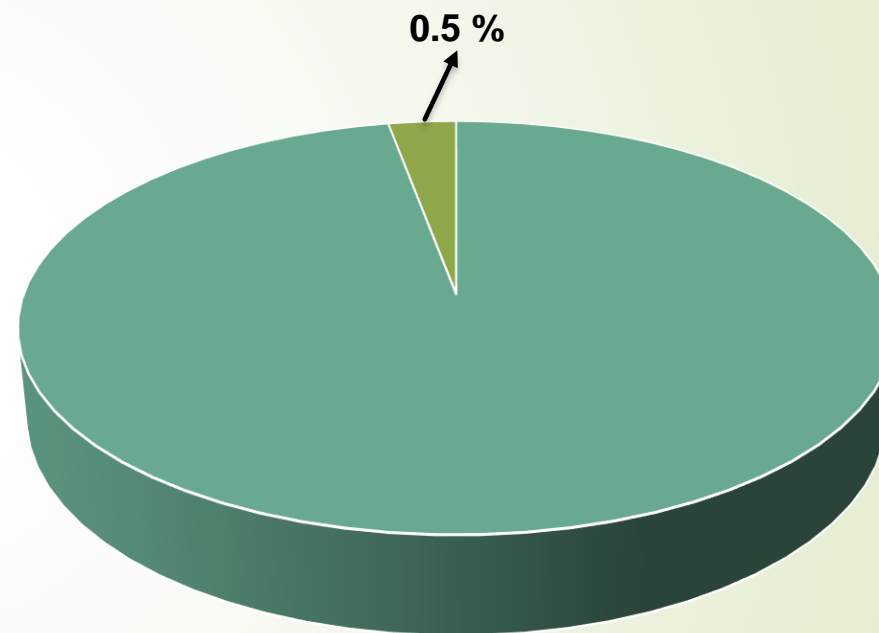

■ Europa 29.454.300 ■ R.N.M. 233.255

Производство на вино /Wine production (m/ hl)

■ Wordl 260 ■ R.N.M 0.9

■ Europa 180 ■ R.N.M 0.9

Правна регулатива

- **Закон за семе и саден материјал**
- **Катастар за лозови насади**
- **Закон за вино**
- **Правилник за препорачани и дозволени сорти по виногорја**
- **Правилникот за минимални стандарди за квалитет на овошје и зеленчук наменети за преработка и специфични пазарни стандарди за квалитет на свежо овошје и зеленчук наменети за консумација**
- **Закон за органско земјоделско производство**
- **Закон за земјоделство и рурален развој**
- **Закон за заштита на ознака на потекло и географска ознака на производот**
- **Закон за заштита на трговска марка**
- **Др. подзаконски акти**

Површини и производство на грозје

Година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Површина (ha)	21.109	22.726	22.918	23.192	23.398	24.088	24.468	24.467
Производство на грозје (тони)	292.075	195.888	324.769	333.319	180.349	294.497	258.960	235.255
Просечен принос т/ha	13.83	8.61	14.17	14.37	7.71	12.22	10.58	10.24

T° до -18°C
Измрзнуване

-напуштени насади (мали површини)
-примена на минимални агро и ампелотехнички мерки
-редукција на приносот во насока на подобар квалитет

Извоз на свежо грозје (во милиони kg)

Година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Трпезно грозје	23.21	18.91	25.07	27.42	18.62	20.48	19.57	21.89
Винско грозје	13.21	8.51	13.14	11.18	9.68	10.86	8.34	10.70
Вкупно	36.41	27.42	38.21	38.59	28.30	31.33	27.91	13.60
Учество во вкупно производство на грозје (%)	12.5	14	12	11.5	16	11	11	11.5

Производство на вино

Година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Вкупно производство на вино (1000 литри)	127.497	78.982	109.569	105.330	65.723	102.633	90.624	110.622
	100%	- 30%	-14%	-17%	-48%	-19.5%	-29%	-17%

ИЗВОЗ И УВОЗ (наливно вино + вино во шишиња)

Година	ВКУПНО ИЗВОЗ		ИЗВОЗ ВО ЕУ		ВКУПНО УВОЗ		УВОЗ ОД ЕУ	
	Количина (hl)	Вредност ('000 €)	Количина (hl)	Вредност ('000 €)	Количина (hl)	Вредност ('000 €)	Количина (hl)	Вредност ('000 €)
2013	889.048	50.577	566.958	27.509	3.725	492	3.051	381
2014	803.832	48.060	529.309	28.560	1.496	382	1.244	359
2015	596.745	39.286	314.983	20.521	2.395	483	1.676	433
2016	770.758	47.795	470.039	25.878	1.862	538	1.024	465
2017	749.854	46.040	458.830	24.473	2.571	617	2.193	570
2018	755.384	50.760	496.181	27.386	2.579	583	2.166	552
2019	663.878	46.760	443.264	26.092	1.736	984	1.473	927

70%

Квоти за извоз на вино во ЕУ

Година	Тарифна ознака	Наименување	Квота (hl)	Извезена количина (hl)	Вредност на извоз (€)	Искористеност на квотата
2019	Ex 2204 10	Квалитетно пенливо вино	121.000	119.114	10.477.499	98.44%
	Ex 2204 21	Вино од свежо грозје				
	Ex 2204 29	Вино од свежо грозје	359.000	324.150	15.614.611	90.29%
2009						22.25

ИЗВОЗ И УВОЗ (ВИНО ВО ШИШИЊА)

Година	ВКУПНО ИЗВОЗ		ИЗВОЗ ВО ЕУ		ВКУПНО УВОЗ		УВОЗ ОД ЕУ	
	Количина (hl)	Вредност ('000 €)	Количина (hl)	Вредност ('000 €)	Количина (hl)	Вредност ('000 €)	Количина (hl)	Вредност ('000 €)
2013	173.137	17.899	76.746	5.664	1.181	340	506	229
2014	182.947	19.395	103.624	8.461	1.005	353	753	330
2015	205.466	20.788	118.623	9.346	901	409	670	381
2016	220.201	22.070	120.805	9.189	1.136	492	794	448
2017	212.479	21.850	120.051	9.042	1095	516	717	469
2018	223.195	25.520	117.064	9.663	2.027	541	1.791	529
2019	211.583	24.712	119.114	10.477	1.581	969	1.318	912

50%

ПРЕДНОСТИ-сектор лозарство

- **Искуство и долга традиција во одгледувањето на лозови насади и производство на грозје**
- **Поволни климатски услови за производство на грозје лоцирани во областите за одгледување на винова лоза**
- **Слободни површини за нови лозови насади со подобра локација и конфигурација (>250 м н.в.) – до 40.000 ха**
- **Можности за одгледување на сорти од различни епохи на созревање (II, III и IV епоха вински сорти и од многу рани до многу касни трепезни сорти).**
- **Значаен локален пазар за туризам поврзан со потрошувачка**
- **Благо наклонети микролокации со микроклиматски услови (специфични тероари) за одгледување на винова лоза**
- **Локални сорти кои нудат можност за производство на квалитетни вина**
- **Можности за развој на органско производство на грозје**

СЛАБОСТИ-сектор лозарство

- Над 50% од лозовите насади се постари од 20 години
  - Мали неекономични парцели
  - Голема разлика во квалитетот на грозјето
  - Висок процент на лозови насади често страдаат од измрзнување на окцата поради несоодветна лоцираност и заштита
  - Кај 80% од лозовите насади не е познато која е подлогата
  - Интензивна примена на хербициди-доведува до проредување на насадот, промена на структурата на почвата
- Само 30% од површините се под систем за наводнување
- Високи цени за подигнување и одржување на единица површина (ха) во првите три години
  - Проблем со работна сила
  - Недоволна организираност на лозарите
  - Има нелојална конкуренција помеѓу производителите на грозје од една страна и откопувачите на грозје и винарските визби од друга страна
  - Набавката на саден материјал е несоодветна во смисла на квалитет: категорија и здравствен статус
  - Нема стратегија за ревитализација на автохтони сорти и производство на квалитетен саден материјал за комерцијални цели

МОЖНОСТИ

- Воведување на нови технологии и нови практики и пред се клонови од трпезни и вински сорти
- Дефинирање на специфични области-тероари и нивна заштита.
- Развој на безбеден сектор за производство на саден материјал/или процедури за увоз кои директно влијаат врз квалитетот на садниот материјал.
- Зголемување на површините со лозови насади
- Искористување на сретства од фондовите на ЕУ за рурален развој
- Законодавството се доуредува и хармонизира со она на ЕУ.
- Зголемена интеграција на производителите во здруженија и други форми на здружување

ЗАКАНИ

- Климатските промени и проблем со наводнувањето
- Голем пад на цените на грозје
- Недостаток на мотивација на производителите на грозје
- Широка примена на лозов несертифициран саден материјал
- Голем број на мали производители
- Нелојална конкуренција на понудата/побарувачка на грозје и вино
- Увоз на вина со пониски цени, а ист квалитет
- Се наметнуваат нетипочни стилови на вина од страна на трговците-увоз

ПРЕДНОСТИ –сектор винарство

- Долга традиција во правење вино искористувајќи ги климатските и географските повоности
- Лозови насади со меѓународно реномирани сорти на грозје
- Македонија има “автохтони” сорти (станушина) и добра регионална репутација за квалитет на вино
- Зголемен број на винарии: 28 во 2003 – повеќе од 80 во 2021
- 70% од вкупното производство се извезува.
- Македонија има договор за слободна трговија со ЕУ како и со други земји кои не се членки на ЕУ
- Исклучително добра географска локација и граничи со земји-членки на Европската унија (Грција и Бугарија)
- Лидер во регионот во производство на вино
- Статусот на Република С. Македонија како земја-кандидат за членство во Европската унија
- Растечки број на винарии, со модерна опрема
- Растечки број на мали винарии/физички лица-бутик винарии, зголемување на винскиот туризам
- Континуирано растечки број на интернационално наградени вина
- Постоечки добро воспоставени извозни релации со повеќе пазари

СЛАБОСТИ–сектор винарство

- Извозот се уште е во голем процент во форма на наливно вино
- 3-4 винарски визби контролираат над 80% од извозот на вино.
- Недостаток на хоризонтална интеграција на производителите на вино
- Туризмот во вински региони се планира и развива само парцијално (одредени виногорја)
- Недоволно развиена инфраструктура за развој на винскиот туризам
- Непостојани ознаки за потекло и квалитет
- Недостаток од маркетинг/продажба и злоупотребување на колективен бренд и приватен бренд
- Недостаток на ресурси и сретства за поинтензивна промоција на земјата и винариите-посебно на малите винарии
- Немање доволно развиен заеднички настап и усогласена промоција на најрелевантните пазари заради недостаток на финансиски средства

МОЖНОСТИ —сектор винарство

- **Домашниот пазар е недоволно развиен, и во иднина може да апсорбира поголема количина на квалитетни вина**
- **За да се разликува винскиот сектор со маркетинг праксата, развој на автохтони и регионални сорти и осовременување на технологиите за производство на вино**
- **Зголемување на флаширано вино за домашниот пазар и пазарите на извоз**
- **Се развива туризмот, посебно во Тиквешкото виногорје**
- **Националното законодавство се доусогласува со ЕУ Acquis**
- **Зголемување на фокусот и напорите на Владата да ја унапреди промоцијата на македонските вина низ светот**
- **Развојот на социјалните медиуми овозможува ниски комуникациски трошоци, можности за промоција и зачестена директна интеракција со потрошувачите низ целиот свет**

ЗАКАНИ

- ▶ Увоз на квалитетни вина од соседните и меѓународните пазари со конкурентни цени
- ▶ Увоз на шишиња и тапи (нема локално производство)
- ▶ Зголемена конкуренција на светско ниво на вина со висок квалитет, организиран маркетинг и ниски трошоци на производство
- ▶ Хиперпродукција на вино на глобално ниво
- ▶ Глобална финансиска криза која негативно влијае на пласманот на македонското вино
- ▶ Зголемување на конкуренцијата од земјите од Југоисточна Европа (Хрватска, Србија, Молдавија, Грузија)
- ▶ Винопроизводителите од земјите од Стариот и Новиот Свет, како Франција и Чиле, ги диктираат трендовите и имаат агресивни програми во контекст на дефинирање на цените и/или промотивните практики
- ▶ Силната конкуренција на пазарот на Европската унија, актуелната политичка и економска криза во ЕУ и ниската препознатливост надвор од границите и регионот, претставува голем проблем за влегување на европскиот пазар и одржување на конкурентноста.

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ

ЦЕЛ 1: Зголемување на конкурентноста на секторот лозарство и винарство

ЦЕЛ 2.: Диверзификација на економските активности во секторот лозарство и винарство

ЦЕЛ 3.: Зачувување и заштита на животната средина, посебно на природното и традиционалното наследство

ЦЕЛ 4.: Воспоставување и зајакнување на институционални услови

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ, ПРИОРИТЕТИ И МЕРКИ

ЦЕЛ 1: Зголемување на конкурентноста на секторот лозарство и винарство

ПРИОРИТЕТ 1.1.
Зголемување на квалитетот на вината и унапредување на пазарот на вино

Мерки

- ▶ Поддршка за воспоставување, функционирање и вмрежување на организации на производители (регионални организации на производители на вино)
- ▶ Стандардизација на квалитетот и брендирање на регионални вина
- ▶ Поттикнување на маркетингот на вино (градење на имиџот на производната област, заеднички настапи на пазар, заеднички маркетинг на вино)
- ▶ Развој на производство и пласман на вина од автохтони сорти

ПРИОРИТЕТ 1.2.
Создавање предуслови за конкурентно лозаро-винарско производство

Мерки

- ▶ Регулација на пазарот на вино
- ▶ Реструктурирање на старите лозови насади
- ▶ Изградба на современи системи за наводнување
- ▶ Уредување на земјишниот регистар и консолидирање и окрупнување на лозовите насади
- ▶ Решавање на проблемот со необработени парцели со специфични климатко-почвени услови за одгледување на винова лоза (локални мерки)
- ▶ Модернизација и заживување на модели/форми на здружување

ПРИОРИТЕТ 1.3
Систем на заштита
на географското
потекло

Мерка

Попрецизно регулирање на географските
ознаки за потекло

► Воспоставување на систем на заштита на
географското потекло

ПРИОРИТЕТ 1.4
Подигнување на
имиџот на земјата
како
производител на
врвни вина

Мерка

► Стимулација на производство на
висококвалитетно грозје

ПРИОРИТЕТ 1.5.
Развој и
зачувување на
производните
потенцијали во
лозарството

Мерка

► Поддршка на малите лозарски и винарски
производители (производи од сопствено грозје)

ПРИОРИТЕТ 1.6. Зголемување на неформалното образование, трансферот на знаење и подобрување на човечките ресурси во лозаро-винарскиот сектор /потенцијал во секторот лозарство и вино

Мерка

► Зголемување на стручната едукација на лозарите, винарите и туристичките работници

ПРИОРИТЕТ 1.7. Примена на иновации и нови технологии во лозаро-винарскиот сектор

Мерка

► Поврзување на стопанските субјекти со научни и високо образовни институции

**ПРИОРИТЕТ 1.8
Подигнување на имиџот на земјата како производител на врвни вина**

Мерка

► Стимулација на производство на висококвалитетно грозје

ЦЕЛ 2.: Диверзификација на економските активности во секторот лозарство и винарство

ПРИОРИТЕТ 2.1:
Развој на руралниот
туризам

Мерка

Акцентот е ставен на развојот на селективни форми туризам, особено туризам на семејни фарми и семејни винарии, за чиј развој постои голем потенцијал.

► Развој на вински патишта

ЦЕЛ 3.: Зачувување и заштита на животната средина, посебно на природното и традиционалното наследство

ПРИОРИТЕТ 3.1:
Зачувување на традиционалното и природно наследство

Мерка

► Зачувување на автохтоните сорти (чисти матични насади)

ПРИОРИТЕТ 3.2:
Одржливо земјоделство, заштита на животната средина

Мерка

► Поттикнување и промоција на органско производство на грозје и вино

ЦЕЛ 4.: Воспоставување и зајакнување на институционални услови

ПРИОРИТЕТ 4.1:
Институционална поддршка
на развојот на лозаро-
винарскиот сектор

Мерки

- ▶ Информирање и едукација на лозарите и винарите
- ▶ Советодавни услуги
- ▶ Поддршка за подготовка и управување со проекти
- ▶ Унапредување на финансирањето на лозаро-винарскиот сектор

ПРИОРИТЕТ 4.2:
Зголемување на
капацитетот и
мотивираноста за развој
на секторот лозарство и
винарство

Мерка

- ▶ Зајакнување на локалните организации и нивно вклучување во развојните процеси

СТРАТЕШКА ЦЕЛ	1. Зголемување на конкурентност на секторот лозарство и винарство
ПРИОРИТЕТ	1.1. Зголемување на квалитетот на вината и унапредување на пазарот на вино
МЕРКА	1.1.4. Развој на производство и пласман на вина од автохтони сорти
ЦЕЛ	Унапредување на комерцијално производство на вина од автохтони сорти и сорти кои се одомаќинети
АКТИВНОСТИ	Оваа мерка ќе финансира идентификација и евалуација на вина од автохтони сорти, истражување на пазарот, развој и стандардизација на производството. технологии, административни трошоци за развој на производи, организација и спроведување на првата продажна пратка, заштита и сертификација на производи, управување со развој на производи, дизајн и производство на промотивен материјал, рекламирање
КОРИСНИЦИ	Здруженија на винари, производители на грозје и вино
ИНДИКАТОРИ	<ul style="list-style-type: none"> • број на комерцијализирани вина од автохтони сорти • број на фарми кои произведуваат грозје од автохтони сорти • сорти или вина од автохтони сорти • области со лозови насади од автохтони сорти

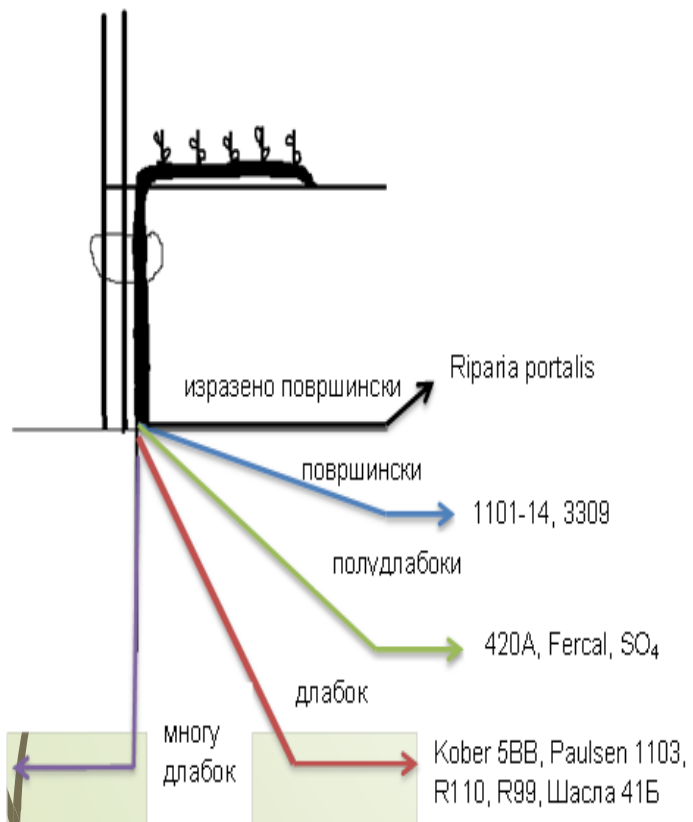
МЕРКИ ЗА АДАПТАЦИЈА ОД ГЛОБАЛНИТЕ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ И КВАЛИТЕТНО ПРОИЗВОДСТВО НА ГРОЗЈЕ

- Избор на локации со поголема надморска височина (од сегашните 250 на 400-600 м)
- Површини со северно или северозападно изложение
- Изградба на мали акумулации за вода
- Избор на подлога отпорна на суша
- Постапување на УВ мрежи
  - намалува T за 3-5 C
  - се намалува заболувањето
  - штити од град и
  - касни пролетни мразеви**

Сорта	Подлога	Вег.потенцијал kg/лоза	Принос кг/лоза
Афус али	Teleki 5C	0.405	8.170
	SO ₄	0.606	8.525
	Шасла 41 Б	0.647	7.754
	Kober 5BB	0.574	7.232
	Rupestris du Lot	0.839	5.992

Подлога	Хемиски состав на шира			Хемиски состав на вино			
	шеќер g/L	вк.к-ни g/L	pH	вк.к-ни g/L	pH	алкохол vol%	вкупни феноли mg/L
SO ₄	233	9.3	3.34	8.0	3.17	13.8	278
Rupestris du Lot	234	9.2	3.34	8.0	3.20	14.0	262
110R	227	9.0	3.28	8.3	3.10	13.9	291
3309	233	9.7	3.29	8.5	3.14	13.7	258

Во Република С.Македонија постои еден лозарски реон кој се совпаѓа со целата територија на државата (Република С. Македонија). *Името на географската област на реонот е Македонија.*

➤ **Легенда**

- 1-Скопско виногорје, 2- Велешко виногорје, **3-Тиквешко виногорје**
- 4-Гевгелиско-Валандовско виногорје, 5-Струмичко-Радовишко виногорје
- 6-Овчеполско виногорје, 7-Прилепско виногорје. 8-Битолско виногорје
- 9-Преспанско виногорје, 10-Охридско виногорје, 11-Кичевско виногорје
- 12-Тетовско виногорје, 13-Кумановскс виногорје, 14-Кратовско виногорје,
- 15-Кочанско виногорје, 16-Пијанечко виногорје

Тиквешкото виногорје е колевка на лозарството и винарството во Македонија.
Топонимот ТИКВЕШ е БРЕНД за лозарството и винарството.

Богот на грозјето и виното Дионис
(скулптурата е пронајдена во Стоби)

Археолошки локалитети:

- ▶ Стоби
- ▶ Антигона
- ▶ Белград
- ▶ Градиште
- ▶ Хохово
- ▶ Умата

Раец
Мрзен Ораовец
Долни Дисан
Вешје

Агроеколошки услови во тиквешко виногорје

Е л е м е н т	Тиквешко виногорје
Просечна годишна температура во С°	12.4-14.8
Годишна температурна сума во С°	4.539-5.400
Вегетациона темп.сума во С°	3.880-4.581
Год.сума на врнежи во мм	435-662
Вегет.сума на врнежи во мм	200-280
Клима	Континентална
Застапен почвен типви	Кафеави, смолници, сироземи и циметни
Конфигурација на теренот	Брановиден до брдовит, со средни до благи наклони

СТРУКТУРА НА СОРТИМЕНТОТ

Источна Е.Г.Г.
Proles
(convarietas)
orientalis

Темјаника

Трpezни сорти

Црноморска Е.Г.Г.
Proles
(convarietas)
pontica Negr.

Балканска

*вранец, жилавка,
кадарка, станушина,
смедеревка,
прокупец, жупљанка,
пловдина,
мелник, плавац,*

Грузиска

*ркацителите, сепарави,
плавец мал*

Западноевропска
Е.Г.Г.
Proles
(convarietas)
occidentalis Negr.

Галска

*(каберне совиньон,
мерло, бургундец
црн, сив и бел, сира,
и.ризлниг, р.ризлниг,
шардоне, траминец)*

Иберска

гренаш бел

ПОСЛЕДИЦИ ОД ГЛОБАЛНИТЕ КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ

- Појава на екстремно високи Т во тек на вегетација (2021 год.)
- Скратување на должината на вегетациониот период
- Намален квалитет на грозјето (хемискиот состав)
- Сушење на лозите и проредување на насадите
- Појава на нови болести и штетници нетипични за регионот
- Деградација на почвите

Година	Сред. дневна Т (°C)	Врнежи (%)	Намалени приноси %	
2000/20018	14.1			
2025	15	20	35-40	>UV
2050	16.5	35-40	50	>радијација

Тиквешко виногорје

Сорти за црвени вина Varieties for red wine		Сорти за бели вина Varieties for white wine	
Вранец	2.247,665	Смедеревка	2.828,006
Станушина	233,4739	Рајнски Ризлинг	224,3504
Бургундец црн	162,3531	Шардоне	162,1738
Кабернет совињон	152,1649	Жилавка	54,6447
Мерло	90,1718	Темјаника	78,2893
Прокупец	19.3791	Совињон бел	38,0648
Др. сорти	48,5847	Траmineц	37,0166
Вкупно : 9.134 ха		Жупјанка	10,6331
		Белан	18,848
34.72 % Ванец		Семијон	2,9043
		43.71% Смедеревка	
22% останати сорти		Малвазија	5,5841
		Мускат отонел	22,00
		Ракацители	8,00

Име : СТАНУШИНА
Синоним: Странушина

Место на раѓање: Тиквешко виногорје
Локалитет Кавадарци

Година на раѓање ?

